

عنوان مقاله:

پویایی مراحل تحولی توده های جنگلی در قطعه های شاهد جنگل های هیرکانی

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات جنگل و صنوبر ایران، دوره 28، شماره 3 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

مهدی کاکاوند - دانشجوی دکتری، گروه جنگل داری و اقتصاد جنگل، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

وحید اعتماد - دانشیار، گروه جنگل داری و اقتصاد جنگل، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

خسرو ثاقب طالبی - استاد، بخش تحقیقات جنگل، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

محمد رضا مروی مهاجر - استاد، گروه جنگل داری و اقتصاد جنگل، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

کریستین آمر - استاد، گروه جنگل شناسی و اکولوژی جنگل مناطق معتدله، دانشگاه گوتینگن، گوتینگن، آلمان

خلاصه مقاله:

پژوهش پیش رو با هدف شناسایی پویایی ساختار توده های دست نخورده در جنگل های هیرکانی انجام شد. ابتدا، چهار رویشگاه در سه استان گیلان، مازندران و گلستان انتخاب شد و در هر رویشگاه سه قطعه نمونه یک هکتاری (در مجموع، ۱۲ قطعه نمونه) در مراحل تحولی اولیه، بلوغ و تخریب در نظر گرفته شد. مرحله اول برداشت های ساختاری قطعه نمونه های فوق از اطلاعات سال ۱۳۸۷ استخراج شد و در سال ۱۳۹۷ داده های ساختاری در همان قطعه نمونه ها دوباره برداشت شدند. به طوری که قطر تمام پایه ها (قطر برابر سینه بیشتر از ۷/۵ سانتی متر) اندازه گیری شد. براساس نتایج، میانگین تعداد درختانی که به شکل طبیعی از توده حذف شده بودند، برای مراحل تحولی اولیه، بلوغ و تخریب به ترتیب ۷۸، ۴۸ و ۳۱ اصله در هکتار (۲۱/۱، ۱۶ و ۱۲/۶ درصد) به دست آمد. افزایش قطر متوسط توده نیز برای مراحل مذکور به ترتیب ۳/۲، ۴/۵ و ۳/۷۵ سانتی متر بود. در قطعه های مورد بررسی طی دوره ۱۰ ساله، بیشینه رویش در مرحله تحولی بلوغ با متوسط ۱۰۱ متر مکعب در هکتار مشاهده شد. براساس نتایج به دست آمده از مثلث ساختار، تمام توده ها در قسمت قطور قرار داشتند. طی دوره ۱۰ ساله در تمام قطعه نمونه ها (به جز مرحله های تحولی اولیه)، توده ها از حالت ناهمسال نامنظم دور شده بودند و جابه جایی اندکی در مثلث ساختار داشتند. در مجموع، می توان گفت پایش های دوره ای و جمع آوری اطلاعات از قطعه نمونه های دائمی جزء اصول اولیه حفظ و اصلاح توده ها هستند. شناسایی تغییرات ساختار طی زمان به عنوان پویایی مراحل تحولی توده ها به شمار می آید و جنگل شناسی نزدیک به طبیعت را ممکن می سازد.

کلمات کلیدی:

جنگل شناسی نزدیک به طبیعت، رویش، ساختار توده، مثلث ساختار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1857765>

